

YUNANİSTAN, BALKANLAR'DA TÜRKİYE'NİN ETKİNLİĞİNİ KIRMAK İÇİN ÇABALARINI ARTIRDI

Türkiye'ye karşı ortodoks kuşak oluşturma planı (2)

Gagavuzların Yunan kökenli oldukları tezini savunmak amacıyla kurulan "Gagavuz Hıristiyan Ortodoks Fonu" 2002'de Kongaz şehrinde bir büroda çalışmalarına başladı. Fon, zaman zaman geziler düzenleyerek Gagavuz Milletvekillerini Yunanistan'a getiriyor.

Yunanistan'ın Gagavuzlara yönelik politikasında "Thrakiki Etherna" isimli dernek etrafında bir araya gelen grup üyeleri önemli rol oynuyor. Derneğin Başkanlığını Kıbrıs Rum Bankası Gümölcine Şubesi Müdürü yapıyor ve zengin işadamları finanse ediyor.

NACİYE SARAÇ

Global Yorum Kafkasya Uzmanı
(Yazı Dünya Gündemi'nden alınmıştır)

Yunanistan Ortodoks kiliseleri kongreleri ve Ortodoks yılbaşı kutlamalarını vesile kılarak, Gagavuz Yeri kiliselerinden papaz ve Gagavuz milletvekillerini ülkesine davet ediyor.

Türkiye'nin Kongaz ve Volkanış bölgelerinde bulunan okulları vasıtasıyla Gagavuz halkı üzerinde kurduğu etkinliğe son vermek amacıyla, bu kurumlara karşılık olarak resmi bir Yunan Okulu açmanın bir zorunluluk olduğunu savunan Yunanistan, 2002 yılında yine Kongaz'da Yunanistan'ın tezleri doğrultusunda eğitim verecek bir Ortodoks Lisesi açma girişimlerinde bulundu. Yunanistan, Gagavuz halkının etnik olarak Yunan olduğu iddiasının güçlendirilmesi amacıyla din faktörünün yanısıra, okullar kurarak geniş çaplı bir propaganda çalışması başlatmayı amaçlıyor. Ancak, bu girişimi henüz sonuçlandıramadı.

Gagavuzların Türklük özelliklerinin zayıf olduğu iddiasını kuvvetlendirmek ve Hıristiyan/Ortodoks olmaları ve Yunanistan'da da yoğun olarak yaşadıkları bölgeler bulunması nedeniyle Yunan kökenli oldukları tezini savunmak amacıyla kurulan "Gagavuz Hıristiyan Ortodoks Fonu" Ekim 2002'de Kongaz şehrinde bir büroda çalışmalarına başladı.

Gagavuzları Ortodoksluk unsurunu öne çıkararak Yunanistan lehine kazanma planı kapsamında kurulan fonun, NGO statüsünde olması, Yunanistan Kiliseler Birliği'nden para aktarılmasında kolaylık sağlaması bakımından tercih edildi. Büroda, Kongaz şehrinde çeşitli kiliselerde görevli papazlar gönüllülük esasına göre çalışıyor. Büroda, Gagavuz Yeri'nde kiliselerde bulunan dini yayınların envanteri çıkarılarak, Kıbrıs ve Yunanistan'dan gönderilen her türlü dini yayının dağıtımı da yapılıyor. Fon, Yunanistan'dan bazı şirketlerden bankalar vasıtasıyla aktarılan maddi yardımlarla finanse ediliyor. Fonun kısa vadeli amaçları arasında, öncelikle din görevlilerinin Yunanistan'a gönderilerek eğitimlerinin geliştirilmesi, Gagavuz Yeri'ndeki kiliselerin onarım ve bakımının sağlanması da yer alıyor.

Fon tarafından zaman zaman Gagavuz milletvekilleri, papazlar ve gazetecilerden oluşan gruplara yönelik Yunanistan'ın Afon Adası'nda bulunan ve Ortodoksların kutsal hac yerleri arasında yer alan Hıristiyan Ortodoksları (Manastır) Merkezi'ne, geziler düzenleniyor. Fon ayrıca, Yunanistan'ın zengin işadamlarının finansman desteğiyle, Gagavuz Yeri'nden bazı yetkililerin, Gagavuz Yeri'nde Yunanistan şirketlerine yatırım alanları bulmak, kiliselere destek sağlamak amacıyla Yunanistan ve Güney Kıbrıs Rum Kesimi'ne gitmesini sağlıyor. Fon tarafından bazı Yunan

şirketlerinin maddi desteğiyle Gagavuz köylerinin kiliselerinin onarımı ve bazı şehirlere kilise yapılması çalışmaları yürütülüyor.

Yunan devleti, son dönemde Gagavuz halkı ile ilişkilerin hızlandırılmasına yönelik bir politikayı uygulamaya koydu.

Bu kapsamda, Yunanistan Göç Politikası Enstitüsü (IMEPO) Başkanı Aleksandros Zavos, Kasım 2005'te, IMEPO'nun Uluslararası Göç Örgütü ve ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte gerçekleştirdiği ve Yunanistan Dışişleri Bakanlığı'na bağlı "Hellenic Aid" adlı kuruluş tarafından finanse edilen, insan kaçakçılığı kurbanlarının toplumla bütünleşmelerini ve istihdam edilmelerini amaçlayan "Ithaca" programında kat edilen mesafeyi görmek amacıyla bir Gagavuz köyünü ziyaret etti. Zavos, yaptığı açıklamalarda köyde yaşayan ve yaşları 18 ila 45 arasında değişen kadınların topluma kazandırıldıkları, insan kaçakçılığı kurbanlarının Türkiye, Romanya, Kıbrıs ve Yunanistan'da Moldova'daki ortalama aylık maaş olan 50 Doların beş katı maaşla tezgahlar, çocuk bakıcısı veya garson olarak iş bulma vaadiyle kandırıldıklarını iddia etti.

Yunanistan devlet televizyonunda Ocak 2006'da Yunanistan'da yaşayan Gagavuzlara ilişkin yayınlanan programda da, Yunanistan'daki Gagavuzların örf-adetleri, yaşam tarzları gibi konuları işlendi ve Selanik ile Dedeoğaç yakınlarındaki köylerde yaşayan Gagavuzların görüntülerine yer verildi. Program çekimlerinden, Gagavuzların arka planda, kendi aralarında çok akıcı bir Türkçe lehçesi ile konuştukları ve Türkçe olarak türküler seslendirdikleri gözlenmesine

Gagavuz Türkleri, Yunanistan'ın Türkiye'ye karşı ortodoks kuşak oluşturma çabalarına rağmen, yandaki bayrağı kullanıyor. Yunanistan, Gagavuz Türkleri'nin geleneklerini anlatan tv programlarında, açık bir şekilde Türkçe konuşulmasını ise görmezden geliyor ve kamuoyuna yansıtılmak için her türlü çabayı gösteriyor.

karşın, program boyunca yapılan açıklamalarda bu hususa hiç değinilmedi. Aksine sözkonusu toplulukların Yunan asıllı ve Hıristiyan oldukları hususuna atıfta bulunuldu.

Yunanistan'ın Gagavuzlara yönelik politikasında "Thrakiki Etherna" isimli dernek etrafında bir araya gelen grup üyeleri önemli rol oynuyor. Başkanlığını "Kıbrıs Rum Bankası" Gümölcine Şubesi Müdürü Andonis Liapis'in yürüttüğü derneğin faaliyetleri, Yunanlı zengin işadamları ile Gümölcine'de Yunanca yayımlanan ve Türkiye karşıtlığı ile ön plana çıkan bir yerel gazetenin sahipleri tarafından finanse ediliyor.

Yunanistan bölgede Hellenizmi ve derinliğini ortaya çıkarmak için ciddi çabalar sarf ediyor. Bu kapsamda, Trakya Eteryası tarafından Temmuz 2006'da Gagavuz Yeri'nde Yunanca öğrenen Moldovalı Gagavuzlarla ilgili bir etkinlik düzenlendi. Gagavuz bölgesinde Eteryası tarafından bir ev satın alınıp, bugün bölgede olmayan Yunan diplomatik misyonunun ileride bu evi merkez olarak kullanmasını planlanıyor.

Türkiye, bağımsızlığını kazanmasından sonra Moldova'yı ilk tanıyan ülkeler arasında yer alıyor. Türk ve Moldova halkları, 300 yılı aşkın bir süre beraber yaşadı. Türkiye, Moldova'nın bağımsızlığına, toprak bütünlüğüne ve egemenliğine büyük önem veriyor. Türkiye ile Moldova arasındaki ilişkilerde önemli bir köprü görevi gören Gagavuz Yeri'ndeki gelişmeler de Türkiye tarafından yakından izleniyor. Türkiye, Gagavuz Yeri'nde yürüttüğü projelere ve bölgeyi sosyal ve ekonomik bakımdan geliştirmeye yönelik Türk işadamlarının çalışmalarına destek olmaya ve katkı sağlamaya devam edecek.